

ØKONOMI- OG
ERHVERVS MINISTEREN

**Besvarelse af spørgsmål nr. 1 ad Rådsmøde nr. 2801 (konkurrence-
evne) den 21. – 22. maj 2007 stillet af Folketingets Europaudvalg den
11. maj 2007**

ØKONOMI- OG
ERHVERVS MINISTERIET
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Spørgsmål :

Ministeren bedes - som lovet på Europaudvalgets møde 11/5 2007 - sende udvalget en redegørelse for, hvorvidt det efter artikel 30 TEF er muligt for et medlemsland at indføre særregler for eller helt forbyde produkter, hvor der i forbindelse med produktionen er sket krænkelse af arbejdstagerrettigheder som fx børnearbejde m.v.?

Tlf. 33 92 33 50
Fax 33 12 37 78
CVR-nr 10 09 24 85
oem@oem.dk
www.oem.dk

Svar:

Efter EF-traktatens artikel 28 og artikel 30 og EF-Domstolens faste praksis er der ikke noget til hinder for restriktioner, som er begrundet i tvingende almene hensyn. Sådanne restriktioner, som udgør undtagelser til hovedreglen om varernes fri bevægelighed, skal ifølge retspraksis fortolkes snævert og underlægges en *proportionalitetstest*. Proportionalitetstesten indebærer en undersøgelse af, hvorvidt en restriktion er egnet til at sikre virkeliggørelse af det mål, der forfølges, og hvorvidt restriktionen går ud over, hvad der er nødvendigt for at nå dette mål.

Økonomi- og Erhvervsministeriet har til belysning heraf indhentet en udtalelse fra EU-retskontoret i Udenrigsministeriet, hvortil der henvises:

”Domstolen har i en række sager (vedr. tjenesteydelsernes og arbejdskraftens fri bevægelighed) anerkendt, at *hensynet til arbejdstagerne* er et tvingende alment hensyn, som kan legitimere restriktioner. Dette hensyn må antages at have særlig vægt, såfremt det handler om beskyttelse af en grundrettighed, hvilket retten til eksempelvis ikke at blive underlagt tvangsarbejde må anses for at være.

Domstolen har dog ikke udtalt sig om, hvorvidt sådanne hensyn også kan varetages eksterritorialt, det vil sige for så vidt angår arbejdstagere uden for den pågældende medlemsstat.

Når det gælder *hensynet til offentlig sædelighed*, som ligeledes er et af EF-domstolen anerkendt hensyn, er det ikke nødvendigt at udstrække beskyttelsen til at gælde eksterritorialt. Det er ikke de personer, der producerer et produkt, der er beskyttelsens subjekter, men derimod forbruger-

ne. Fokus for beskyttelsen er derfor den indvirkning, som et produkt (produceret ved brug af tvangs- eller børnearbejde) har på forbrugeren i en given medlemsstat.

Det er derimod tvivlsomt, hvorvidt et forbud vil kunne gennemføres i overensstemmelse med proportionalitetskravet. Det vil typisk ikke med tilstrækkelig sikkerhed og på særlig enkel vis kunne fastslås, om et givent produkt eller delprodukt er fremstillet ved brug af tvangs- eller børnearbejde. Håndhævelsen af forbuddet vil formentlig nødvendiggøre en række kontrolforanstaltninger, ligesom kravene til dokumentation for fremstillingsmåden af et (hvilken som helst) produkt nødvendigvis vil skulle skærpes væsentligt. Det vil allerede af denne grund være yderst tvivlsomt, om EU-rettens krav til proportionalitet vil være opfyldt.

På denne baggrund vurderes det, at et forbud som det foreslåede, selvom det ikke er nationalitetsdiskriminerende, vil være i strid med EU-rettens regler om varenes fri bevægelighed.”

Der henvises i øvrigt til besvarelsen af spørgsmål S 3512.